

Білім беруді және денсаулық сақтауды
сапамен қамсыздандыру және
аккредиттеудің Еуразиялық орталығының
Аккредиттеу кеңесіне

**СЫРТҚЫ САРАПТАМА КОМИССИЯСЫНЫҢ
«АСТАНА» ОҚУ-КЛИНИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ
ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫН ИНСТИТУЦИОНАЛДЫҚ
АККРЕДИТТЕУ СТАНДАРТТАРЫНА
СӘЙКЕСТІГІН БАҒАЛАУ ҚОРЫТЫНДЫСЫ БОЙЫНША
ЕСЕБІ
Сыртқы сапар күндері- 12-13 ақпан 2019 жыл**

Астана қ., 2019 ж.

МАЗМҰНЫ

	Белгілеулер мен қысқартулар тізімі	
1.	ССК құрамы	
2.	ССК қорытынды есебінің жалпы бөлімі	
2.1	«Астана» оқу-клиникалық орталығын таныстыру	
2.2	Алдыңғы аккредиттеу туралы мәліметтер	
2.3	«Астана» оқу-клиникалық орталығының өзін-өзі бағалау жөніндегі есебінің институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкестігін талдау	
2.4	«Астана» оқу-клиникалық орталығы жалпы бағалау	
2.5	«Астана» оқу-клиникалық орталығы қызметінің өзін-өзі талдау деңгейі мен сапасы	
3.	ССК сапарының сипаттамасы	
4.	ССК сыртқы бағалау және сапар бойынша қорытындылары	
5.	«Астана» оқу-клиникалық орталығының сыртқы бағалау қорытындылары бойынша институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкестігін талдау және әрбір стандарт бойынша мықты тұстарына шолу	
6.	«Астана» оқу-клиникалық орталығын жетілдіру бойынша ұсыныстар	
7.	ЕО аккредиттеу кеңесіне ұсыныс	
8.	1- қосымша. «Астана» оқу-клиникалық орталығының сапа бейіні және сыртқы бағалау критерийлері	

Белгілеулер мен қысқартулар тізімі

АНА-Американдық кардиология қауымдастығы
А Қ - Акционерлік қоғам
ДДСҰ - Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы
ЖММК - Жоғары мамандандырылған медициналық көмек
ҚДСЖМ - Қоғамдық денсаулық сақтау жоғары мектебі
МКҚК- Мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорын
ШЖҚ МКК- Шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорын
ММББС - Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары
БЖАИБ - балалар жасындағы ауруларды интеграцияланған басқару
ИКБТ- инсталляцияланған компьютерленген бейімделген тренингтер
Консорциум - Инновациялық-білім беру консорциумы
КТЖ - Күнтізбелік-тақырыптық жоспар
ДСМ - Денсаулық сақтау министрлігі
МҰ - Медициналық ұйымдар
ӘК - әдістемелік кеңес
ҒЗИ- Ғылыми-зерттеу институты
НҚА-Нормативтік-құқықтық актілер
ҮҚД - үздіксіз кәсіби даму
ҚҰ - Қоғамдық ұйым
БА - Біліктілікті арттыру
МСАК-Алғашқы медициналық-санитарлық көмек
ПОҚ-Профессорлық-оқытушылық құрам
ДСББ-Денсаулық сақтау басқармасы бағдарламасы
РМҒА - Ресей медициналық ғылымдар академиясы
ШЖҚ РМК- Шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорын
ҚР-Қазақстан Республикасы
РОЗОМЕД- Ресейлік медицинадағы симуляциялық оқыту
РДСДО- Республикалық денсаулық сақтауды дамыту орталығы
ЖОБ - Жұмыс оқу бағдарламалары
СИМ - Стандартты имитациялық модуль
СНжЕ- Санитарлық нормалар мен ережелер
СЕ- Стандартталған емделуші
ТӨЖ-тыңдаушының өзіндік жұмысы
ЖШС-жауапкершілігі шектеулі серіктестік
ТПТ - Тиімді перинаталдық технологиялар
Орталық - «Астана» оқу-клиникалық орталығы
ТЖ -Төтенше жағдайлар
ACLS- Жүрек-қан тамырлары қызметінің жедел бұзылулары мен жүректің тоқтауы кезіндегі қарқынды терапия алгоритмдері
ATLS- Кеңейтілген травматологиялық көмек
BLS- Балаға және ересек пациентке шұғыл көмек көрсету тактикасы
ERC - Еуропалық реанимация кеңесі
GISP-педиатриядағы халықаралық модельдеу тобы
NRP-Жаңа туған нәрестелерді мамандандырылған реанимациялау
PALS - Жүрек-қан тамырлары қызметінің жедел бұзылулары мен балалардағы жүректің тоқтауы кезіндегі қарқынды терапия алгоритмдері
PASSH - Паназиялық Денсаулық сақтау симуляциялық қоғамы
PHTLS-ауруханаға дейінгі жарақаттарға жедел көмек
SESAM- Еуропалық медицинадағы симуляциялық оқыту қоғамы

1. Сыртқы сараптама комиссиясының құрамы

АЕО 2018 жылғы 28 қаңтардағы №19 бұйрығына сәйкес 2019 жылғы 12-13 ақпан аралығында «Астана» оқу-клиникалық орталығын аккредиттеуді өткізу бойынша келесі құрамдағы сыртқы сараптама комиссиясы (ССК) құрылды:

Төраға -

Утеулиев Ержан Сабиталиевич

медицина ғылымдарының кандидаты, «Қоғамдық денсаулық сақтау» мамандығы бойынша іскерлік әкімшілендіру магистрі, «ҚДСЖМ» Қазақстан медицина университетінің оқу жұмысы және ғылыми-инновациялық қызмет жөніндегі проректоры, Алматы қ.

Шетелдік сарапшы-Есаян Ашот Мовсесович

медицина ғылымдарының докторы, профессор, акад. И.П. Павлов атындағы Бірінші Санкт-Петербург Мемлекеттік Медицина Университетінің жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру факультетінің нефрология және диализ кафедрасының меңгерушісі, Ресейдің Нефрологтар ғылыми қоғамының Басқарма мүшесі, Еуразиялық терапевттер қауымдастығының Басқарма мүшесі, Ресей кардиологиялық қоғамының мүшесі, Халықаралық Нефрологтар қоғамының (ISN) мүшесі, Еуропалық нефрологтар, трансплантологтар, диализ дәрігерлері қауымдастығының (ERA-EDTA) мүшесі, Еуропалық кардиологтар қоғамының (ESC) мүшесі

Ұлттық сарапшы- Кемелова Гультшат Сейтмуратовна, медицина ғылымдарының кандидаты, Қарағанды мемлекеттік медицина университеті университетінің практикалық дағдылар орталығының директоры, Қарағанды қ.

**Сарапшы- Практикалық денсаулық сақтау өкілі
Калиева Марал Ашираповна**

«Қазақстан Республикасы Президент істерінің
Басқармасының Медициналық орталығының
ауруханасы» РМК Үздіксіз кәсіби даму бөлімінің
бастығы, Астана қ.

Сарапшы-тыңдаушы –

Аубакирова Нагима Садыковна,

Астана қаласының №1 қалалық емханасының
медициналық қызметтер сапасын бақылау жөніндегі бас
дәрігерінің орынбасары, жоғары санатты терапевт
дәрігер, Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау
үздігі

**АЕО бақылаушысы -Сәрсенбаева Сәуле
Сергазиевна,**

медицина ғылымдарының докторы, МВА
Халықаралық педиатрлар қауымдастығының
(IPA), Тркі әлемінің педиатрлар Одағының
мүшесі,

Білім беру мен денсаулық сақтауды сапамен
камсыздандыру және аккредиттеудің Еуразиялық
орталығының бас директоры

01.12.2018 ж.бастап 20.01.2019 ж. аралығындағы кезеңде «Астана» оқу-клиникалық орталығының қызметінің АЕО медициналық қосымша білім беру ұйымдарын институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкестігін бағалау жүргізілді.

ССК есебінде «Астана» Оқу-клиникалық орталығының АЕО қосымша білім беру медициналық ұйымын институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкестігін бағалауды, қосымша білім беру ұйымының қызметін одан әрі жетілдіру бойынша ССК ұсыныстары қамтылған.

2. ССК қорытынды есебінің жалпы бөлімі

2.1 Медициналық білім беру ұйымын таныстыру

«Астана» оқу - клиникалық орталығы Астана қаласы әкімінің 2007 жылғы 22 қазандағы № 18-961П қаулысымен 2008-2010 жылдарға арналған Астана қаласының денсаулық сақтауды реформалау және дамытудың мемлекеттік бағдарламасын іске асыру шеңберінде 100% мемлекеттік қатысумен құрылды. Орталық Гарвард медициналық мектебінің клиникалық базасы болып табылатын «Partners Hels Kear Systems» медициналық корпорациясымен (Бостон қ., АҚШ) серіктестікте құрылды. Орталық манекендермен және муляждармен жабдықталған. Орталықтың жаттықтырушылары «Стратус» симуляциялық орталығының базасында дайындалды (Бостон қ., АҚШ).

Астана қаласының әкімдігі орталықты бәсекелестік ортаға берді және 2013 жылдан бастап Қазақстанның 2011-2015 жылдарға арналған мемлекеттік-жекешелік әріптестік саласындағы мемлекеттік саясатын іске асыра отырып, Орталық МЖӘ шеңберінде өз қызметін жалғастырды. Ал 2015 жылдан бастап Орталық жеке кәсіпорын мәртебесіне ие болды. 2016 жылы «Астана» оқу-клиникалық орталығына ребрендинг жүргізілді.

Өз жұмысын бастаған уақыттан бері негізгі күш-жігер Астанада ғана емес, ҚР Тұңғыш орталықтың базасында практикалық денсаулық сақтау мамандарын халықаралық стандарттар бойынша оқытатын симуляциялық тренинг-орталық құруға бағытталды. Американдық кардиологтар қауымдастығының (АНА) бағдарламалары орыс және қазақ тілдеріне аударылып, оқу үдерісіне жемісті енгізілді. Бұл біздің медицинамызды сапалы жаңа деңгейге шығару, халықаралық стандарттарды кеңінен енгізу, оның ішінде медицина қызметкерлерінің практикалық дағдыларын пысықтау және жетілдіру аса маңызды болып отырған жағдайда отандық денсаулық сақтаудағы қалыптасқан жағдайдан туындаған қажеттілік болды.

Орталықтың дәрігер-нұсқаушылары АҚШ, Израиль, Италия, Сингапур және басқа мемлекеттердің симуляциялық орталықтарында арнайы дайындықтан өтті, халықаралық жаттықтырушы сертификаттарын алды. Шетелдік мамандар Астана қаласында шеберлік сыныптарын өткізді, енді бірнеше жыл бойы орталық базасында халықаралық стандарттарға сәйкес шұғыл медициналық көмек бойынша курстар сәтті өткізіліп келеді.

Орталықттың жетістіктері:

- ҚР ДСМ 5 жылға мемлекеттік аттестаттау (12.02.2014 ж. №100 бұйр.);

- 2018-2023 жылдарға арналған медицинадағы еуропалық симуляциялық оқыту қоғамын (SESAM) халықаралық аккредиттеу;
- 15 зияткерлік меншік объектісіне тіркелген құқықтар;
- «Сала көшбасшысы 2013-2016 жж.» ұлттық бизнес-рейтингі;
- «Жыл көшбасшысы 2017-2018 жж.», «Білім беру мақтанышы 2016 ж.»;
- «Үздік кәсіпорын 2016 ж.» ұлттық бизнес-рейтингі;
- «Сапа жұлдызы 2016 ж.»;
- Білім берудегі симуляциялық технологиялардың халықаралық қоғамдарына мүшелік:
  - Денсаулық сақтау саласындағы паназиялық симуляциялық қоғам (PASSH);
  - Медицинадағы еуропалық симуляциялық оқыту қоғамы (SESAM);
  - Педиатриядағы халықаралық модельдеу тобы (GISP);
  - Ресейлік медицинадағы симуляциялық оқыту (ROCOMED);
- Шетелдегі жетекші университеттермен және клиникалармен серіктестік жайлы меморандумдар (АҚШ, Корея, Литва, Ресей, Сингапур, Малайзия, Финляндия және т. б.);
- Штатта халықаралық аккредиттелген ұйымдармен сертификатталған жаттықтырушылардың болуы (Еуропалық реанимация кеңесі (ERC), Американдық кардиология қауымдастығы (АНА). UKC нұсқаушыларының клиникалық медицинада 10 жылдан кем емес практикалық тәжірибесі бар, жоғары және бірінші біліктілік санаттары бар;
- Жедел жәрдем бригадаларының жыл сайынғы республикалық жарыстарын ұйымдастыруға және өткізуге патент;
- Астана қ. ДСБ жыл сайынғы мемлекеттік тапсырысы;
- 2016 жылдан бастап ЭйрАстана ұлттық авиакомпаниясымен серіктес болып, бортсеріктерге алғашқы медициналық көмек көрсетуді оқытады;
- «ЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған көрмесі мен 28 Дүниежүзілік қысқы Универсиада-2017 волонтерлерін оқытты;
- 2016 жылдан бастап Жедел медициналық жәрдем бригадаларының республикалық жарыстарының бастамашысы және негізгі ұйымдастырушысы болып табылады;
- «ОКО хабаршысы» жеке газетінің шығарылымы, 6000 дана.
- Астанада енгізілген озық медициналық білім мен технологияларды өңірлік денсаулық сақтауға тарату бойынша міндеттер іске асырылуда. 2014 жылдан бастап Орталық Қазақстандағы барлық облыстарда филиалдарын ашты. Бүгінгі таңда өңірлерде 15 еншілес ұйым жұмыс істейді, олар 2018 жылдан бастап заңды тіркелген дербес ұйымдарға айналды

2007 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін Орталық 50 000 астам адамды оқытып, шетелдік мамандардың қатысуымен 150 астам тренингтер мен шеберлік сағаттарын өткізді.

2.2 Алдыңғы аккредиттеу туралы мәліметтер

Қосымша білім беру ұйымын ұлттық институционалдық аккредиттеу осы уақытқа дейін жүргізілген жоқ.

Халықаралық аккредиттеуді 2018 жылы медицинадағы симуляциялық оқытудың еуропалық қоғамы / Society in Europe for Simulation Applied to Medicine (SESAM) жүргізді, сертификаттың қызмет мерзімі 2018-2023жж.

2.3 «Астана» оқу-клиникалық орталығының өзін-өзі бағалау жөніндегі есебінің институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкестігін талдау

«Астана» оқу-клиникалық орталығының (ОКО) институционалдық өзін-өзі бағалау жөніндегі есебі қосымшаларды қоспағанда, 115 бетте дайындалған, ОКО ұсынған ақпараттың толықтығымен, құрылымдылығымен және ішкі бірлігімен сипатталады. Есепке ОКР бас директоры Р.Р. Мусинаның қолтаңбасы қойылған, есепте қамтылған ақпарат пен деректердің дұрыстығын растайтын қосымша хат берілген.

Есеп институционалдық аккредиттеу шеңберінде өзін-өзі бағалауды жүргізу жөніндегі басшылыққа сәйкес жасалды және АЕО қосымша білім беру (ҚББ) ұйымдарын институционалдық аккредиттеу стандарттарына толық сәйкес келеді. Ішкі комиссияның әрбір мүшесінің жауапкершілігін көрсетілген, өзін – өзі бағалау жөніндегі ішкі комиссия мүшелерінің тізімі (барлығы 14 адам), ОКО институционалдық өзін-өзі бағалауды жүргізуге жауапты өкілі - Абдрахманова Мадина Нурлановна, Бас директордың оқу-әдістемелік жұмыс жөніндегі орынбасары, сондай-ақ мамандандырылған аккредиттеуге дайындық жөніндегі ішкі комиссия төрағасы -Мусина Райхан Рысхановна туралы мәліметтер берілген.

ОКО өзін-өзі бағалау 03.01.2019 ж. № 12-к «Ұлттық аккредиттеуді өткізу туралы» бұйрығының негізінде жүргізілген.

2018 жылғы желтоқсаннан бастап өзін-өзі бағалауды жүргізу кезеңінде ОКО ішкі комиссиясы біршама жұмыстар атқарып: институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкес қажетті мәліметтер жинап; материалдарға мұқият талдау жүргізген, олардың мазмұны есепте көрсетілген. Институционалдық аккредиттеу критерийлері бойынша өзін-өзі бағалау жөніндегі есептің мазмұны АЕО қосымша білім беру ұйымдарын институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкес құрылымдалған және 9 стандарттың әрқайсысы бойынша жақсартуға арналған күшті жақтардың, салалардың сипаттамасын қамтиды.

Деректер базасы, қосымшалар толық көлемде, ретімен ұсынылған және оларға есеп мәтінінде сілтемелер жасалған.

Есеп сауатты тілде жазылған, әр стандарт бойынша тұжырымдар анық және түсінікті, мәтінде кестелерге сілтемелер бар және олар нөмірленген.

2.4 «Астана» оқу-клиникалық орталығының қызметін жалпы бағалау

1-стандарт: Миссия және соңғы нәтижелер

Орталықтың миссиясы ұйымның стратегиялық даму жоспарында анықталып, ол 07.09.2015 жылы «Астана» оқу-клиникалық орталығының Бақылау кеңесінің отырысында бекітілді. Миссия ұйымның ұзақ мерзімді стратегиялық даму жоспарымен және ұйымның практикалық денсаулық сақтау мамандарын дайындаудағы ерекшелігімен байланысты. Орталықтың миссиясы: «Медицина қызметкерлерінің кәсіби құзыреттілігінің жоғары деңгейін көтеруге және қолдауға қол жеткізу.

Орталық алдында тұрған миссияны іске асыру үшін ұжымның мынадай көзқарасы бар: ҚР қосымша медициналық білім беру жүйесінде жетекші оқу-клиникалық, үйлестіру-әдістемелік орталық құру, халықаралық стандарттар бойынша симуляциялық оқыту саласында көшбасшылықты қалыптастыру және медициналық көмек көрсетудің халықаралық стандарттары мен озық медициналық технологияларды енгізу және трансферттеу орталығы.

Миссия «Астана» оқу-клиникалық орталығының сайтында, Орталық стендтерінде орналастырылған. Орталықтың миссиясын «Астана» оқу-клиникалық орталығын дамытудың стратегиялық жоспарын әзірлеуге байланысты ұйымдастырылған комиссия қабылдады және Астана қаласының медицина қызметкерлерінің кәсіби құзыреттілігін арттыруға, халықаралық стандарттарға, Денсаулық сақтау саласындағы инновациялық технологияларға оқытуға, симуляциялық технологияларды пайдалана отырып практикалық дағдыларды жетілдіруге, шет мемлекеттердегі жетекші клиникаларда медицина қызметкерлерінің тағылымдамасына практикалық денсаулық сақтау қажеттілігіне, сондай-ақ әлемнің жетекші медициналық орталықтарымен ынтымақтастық арқылы елорданың ең өзекті денсаулық сақтау қызметтерін дамытуға негізделген

Орталықтың миссиясын, құрылымын, сапа саласындағы саясатын қарау және бекіту өндірістік қажеттілікке сәйкес жүзеге асырылады және Мемлекеттік бағдарламалық құжаттарға, ҚР БҒМ және ДСМ нормативтік құжаттарына, ҚР БҒМ және ДСМ нұсқау құжаттарына, ҚР Президентінің Қазақстан халқына жыл сайынғы Жолдауына, орталықтың айрықша және күшті жақтары болып табылатын Орталықтың құрылымдық бөлімшелерінің қызметін бағалауға негізделді.

Елімізде аталған бағдарламалар бойынша оқытудың жоғары қажеттілігін атап өту қажет және Орталықта сертификатталған мамандардың айрықша кадрлық әлеуеті бар (нұсқаушы дәрігерлер халықаралық жаттықтырушы сертификаттарына ие, сондай-ақ Ресей, Италия, Литва, Сингапур, Израиль симуляциялық орталықтарында бірнеше рет оқытылған), халықаралық талаптарға сәйкес ресурстық базасы мен құзыреттері бар және республикада симуляциялық оқыту стратегиясын белсенді түрде насихаттайды.

Орталық жыл сайын жергілікті атқарушы органдардың қолдауымен 003 «Кадрлардың біліктілігін арттыру және қайта даярлау» жергілікті бюджеттік бағдарламасы шеңберінде мемлекеттік тапсырысты орындайды.

Орталық келесі бағыттар бойынша білім беру қызметтерін көрсетеді:

- ел ішінде, жақын және алыс шет елдерде мамандардың біліктілігін арттыру және қайта даярлау;
- еліміздің, жақын және алыс шетелдердің жетекші мамандарының көшпелі циклдарында, мастер-кластарында, тренингтерінде, семинарларында денсаулық сақтау мамандарының біліктілігін арттыру;
- симуляциялық тренинг-орталықта мамандардың біліктілігін арттыру;
- БЖАИБ (балалар жасындағы ауруларды интеграцияланған басқару) және ТПТ (тиімді перинаталдық технологиялар) қалалық орталықтарында мамандардың біліктілігін арттыру.

Қойылған міндеттерді тиімді орындау және үздік шетелдік тәжірибені ескере отырып, білім беру бағдарламаларын жетілдіру үшін медициналық кадрларды оқыту саласында еліміздің, жақын және алыс шетелдердің (АҚШ, Финляндия, Оңтүстік Корея, Литва, Израиль, Малайзия, Болгария, Ресей, Жапония және т. б.) жетекші ғылыми клиникаларымен және университеттерімен неғұрлым сұранысқа ие бағыттар: ана мен бала, онкология, балалар мен ересектер травматологиясы және ортопедия, жүрек-қан тамырлары аурулары, мейірбике уход, жедел медициналық көмек, алғашқы медициналық-санитарлық көмек және т. б.бойынша серіктестік жолға қойылған.

Орталық іске асыратын бағдарламалар әрқашан өзекті болып табылады, өйткені олар ағымдағы сәтті ескереді және «Қосымша медициналық білім берудің мемлекеттік стандарттарына», медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттырудың үлгілік және жұмыс бағдарламаларына, сондай-ақ АНА және ДДСҰ бағдарламаларына сәйкес ҚР БҒМ және ДСМ нормативтік және құқықтық актілерімен расталады.

Аталған стандарт бойынша келесі **мықты тұстары** анықталды:

- 2014 жылы ерікті мемлекеттік аттестаттаудан өту және еуропалық қоғамның медицинада симуляциялық оқытуды (SESAM) 2023 жылға дейін аккредиттеу қажеттілігін негіздейтін миссиясы мен стратегиялық мақсаттарының болуы.;
- Орталық Астана қаласы бойынша ұлттық денсаулық сақтау палатасының мүшесі болып табылады;
- Мемлекет басшысының Астана тәжірибесін өңірлерге беру саясатын іске асыру шеңберінде 15 еншілес ұйым құрудың бастамашысы болып табылады;
- Республикалық және халықаралық ынтымақтастық және симуляциялық оқыту бойынша түрлі халықаралық қауымдастықтарға мүшелік дұрыс жолға қойылған;
- 15 оқу бағдарламасына зияткерлік меншіктің авторлық құқығы.

Қорытынды: стандарт институционалды аккредиттеу критерийлеріне сәйкес келеді, сонымен бірге жақсарту бағыттары анықталған:

- *Миссия туралы көбірек хабардар ету және оны дамытуға мүдделі тараптарды қатыстыру;*

2-стандарт: Білім беру бағдарламалары

Ұсынылған 23 білім беру бағдарламасының тақырыптарының бағыты орталықта бар симуляциялық технологияларды пайдаланып, практикалық

денсаулық сақтау мамандарын оқытуға деген қажеттілік негізінде анықталып отыр.

Білім беру бағдарламаларын әдістемелік қамтамасыз ету және іске асыру медициналық қосымша білім беру саласындағы ҚР нормативтік және құқықтық актілеріне сәйкес жүзеге асырылады.

Білім беру бағдарламалары келесі бағыттар бойынша ұсынылған:

1. Халықаралық талаптарға сәйкес келетін жедел жәрдем тренингтері (BLS, ACLS, PALS, PHTLS).
2. Денсаулық сақтау саласындағы клиникалық мамандықтар мен менеджмент бойынша біліктілікті арттыру және қайта даярлау циклдері.
3. Мейіргер ісі бойынша біліктілікті арттыру және қайта даярлау циклдары.

Орталық жоғарыда аталған барлық курстарға орталықтың әдістемелік кеңесінің отырысында талқыланатын және бекітілетін жұмыс оқу жоспарлары мен бағдарламаларын ұсынады.

Бағдарламаларды практикалық іске асыру қолда бар ресурстарды пайдалана отырып жүзеге асырылады:

- 1) Симуляциялық тренинг орталығының манекендері мен тренажерлары;
- 2) ҚР ДСМ 2008 жылғы 19 желтоқсандағы № 656 «ҚР балалар жасындағы ауруларды интеграцияланған басқару және ерте жастағы балаларды дамыту әдісін енгізу туралы» бұйрығымен және Астана қаласы Денсаулық сақтау Басқармасының 2010 жылғы 15 қазандағы № 15 «Бағдарламаны енгізу туралы» бұйрығымен құрылған «Балалар жасындағы ауруларды интеграцияланған басқару» (БЖАИБ) орталығында
- 3) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы №165 «Астана қаласында әйелдер мен балаларға медициналық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарының медицина қызметкерлерін үздіксіз кәсіби дамытудың кейбір мәселелері туралы» бұйрығына Астана қаласының «Денсаулық сақтау басқармасы» ММ 2011 жылғы 25 мамыр №106-08-2938 хатына сәйкес құрылған «Тиімді перинаталдық технологиялар» орталығында (бұдан әрі - ТПТ) .
- 4) Мейіргерлік іс орталығында
- 5) Денсаулық сақтау менеджменті мектебінде.

Практикалық денсаулық сақтау нұсқаушылары мен тартылатын оқытушылар шағын топтарда жұмыс істеу, дәріс-семинарлар, дебрифинг әдістемесі, симуляциялық технологияларды қолдана отырып практикалық сабақтар сияқты денсаулық сақтау мамандарын оқытудың интерактивті әдістерін қолданады.

Жетекші клиникалармен халықаралық ынтымақтастық туралы келісімдер негізінде медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру және шеберлік сыныптарын өткізу үшін Кореяның денсаулық сақтауды дамыту институтынан (KHIDI) (Корея), Сеул ұлттық университетінен (Корея), Литва ғылым және денсаулық университетінен (Каунас қ.), Ресей медициналық дипломнан кейінгі білім академиясы (Мәскеу қ.), Тэгу қаласы мэриясының жоғары технологиялық медицина департаменті (Корея), қолданбалы ғылымдар университеті, (Ювяскюля

қ., Финляндия), Парквей мейіргерлік іс және сабақтас ғылымдар колледжі (Сингапур) және т. б.

Курсанттардың 2016 жылы жасалған орталыққа кітапханалық-ақпараттық қызмет көрсету үшін «Астана Медицина Университеті» АҚ (АМУ) шартына сәйкес АМУ кітапхана қорын пайдалану мүмкіндігі бар.

Орталықтың келісімдер мен меморандумдар жасалған SESAM, РОССОМЕД, АНА симуляциялық қоғамының кітапханалық деректерінің электрондық ресурстарына қол жетімділігі бар.

Аталған стандарт бойынша келесі **мықты тұстары** анықталды:

– Біліктілікті арттыру бағдарламаларының әр түрлі спектрі және BLS, ACLS, PALS, PHTLS, Triage халықаралық курстары енгізілген заманауи симуляциялық орталық;

– Нұсқаушы дәрігерлер барлық білім беру бағдарламаларын кәсіби меңгерген және симуляциялық оқыту әдістерін жетілдіруге ықпал етеді;

– Астана қ. Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасымен, Астана қ. Ұлттық денсаулық сақтау палатасымен, Алматы қ. Клиникалар қауымдастығымен, Астана қ. Кәсіптік қауымдастықтарымен, Медицинадағы симуляциялық оқыту және тәуелсіз сараптама одағымен тығыз өзара әрекеттестік жасау арқылы практикалық денсаулық сақтау қажеттіліктерін есепке алу;

– Денсаулық сақтау мамандары, фельдшерлер және медициналық емес қызметкерлер арасында оқыту бағдарламаларына жоғары сұраныс.

Қорытынды: стандарт институционалды аккредиттеу критерийлеріне сәйкес келеді, сонымен бірге жақсарту бағыттары анықталған:

- *Оқу-әдістемелік материалдардың барлық нысандарын біріздендіру мақсатында оларды қарау және әдістемелік кеңесте бекіту;*
- *Осы бағдарламаларды практикалық денсаулық сақтау қажеттіліктеріне өзектендіру мақсатында тыңдаушылар мен жұмыс берушілердің сауалнамаларын талдау негізінде жұмыс бағдарламаларына өзгерістер мен толықтыруларды хаттамалау;*
- *Оқу бағдарламаларына оқыту кезінде алынған білім мен дағдыларды рейтингтік бағалау жүйесін енгізу;*

3-стандарт: ҮКД құзыреттілігін бағалау және құжаттама

Базалық білім және оқытудың жетістіктері, оқу процесінің тиімділігі туралы деректерді алу үшін Орталық дидактикалық критерийлерге негізделген сабақтардың мазмұнын игеру бойынша тыңдаушыларды бағалауды жүргізеді және бақылаудың жаңа нысандары мен әдістерін дайындауды талап етеді. Бақылау және бағалау объектісі оқытудың түпкі мақсаты болып табылады. Бақылау және бағалау технологиясы оқыту мақсатының деңгейіне байланысты және білім, түсіну және қолдану үшін бағаланады.

Қосымша білім беру бағдарламасының тыңдаушыларын бағалау әдістерін қалыптастыру және енгізу үшін ӘК құрамына енетін нұсқаушылар, оқытушылар

және әдіскерлер жауапты болады. Білім беру бағдарламаларының тиімділігін бағалау мен арттырудың объективтілігі үшін оқытушылардың сабақтарға өзара қатысуы жүргізіледі.

Оқу-клиникалық орталықта барлық әдістемелік және есепке алу құжаттамасы ҚР ДСМ 2009 жылғы 26 қарашадағы № 791 бұйрығына және ҚР медициналық білім берудің инновациялық технологиялары республикалық орталығы бекіткен №9 нұсқаулық хатқа, 2010 жылғы 27 сәуірдегі №4 хаттамаға сәйкес әзірленді және енгізілді. Сондай-ақ, біліктілікті арттыру курсы аяқталғаннан кейін тыңдаушыларға берілетін куәліктердің, сертификаттардың және қайта даярлау туралы куәліктердің үлгілері әзірленді.

Тыңдаушылардың пікірі білім беру бағдарламаларын оңтайландыру және одан әрі жетілдіру үшін қарастырылады. Бағалаудың барлық нәтижелері әдістемелік және оқу-әдістемелік кеңестерде талқыланады, қолданылатын дебрифинг әдістері халықаралық тәсілдерге негізделген, барлық симуляциялық әдістер мен ресурстар білім беру бағдарламасының қажеттіліктерімен салыстырылады және мүдделі тараптарға жеткізіледі. Дегенмен, білім беру бағдарламаларының сапасын бағалау механизмі анық емес. Рәсімдерді құжаттау 2010 жылғы №9 нұсқаулық хатқа, күнтізбелік жоспарға, ЖОЖ және т.б. шығыс құжаттарына (емтихан тізімдемесі және сертификат) сәйкес жүзеге асырылады.

Профессор-оқытушылар құрамы білім беру процесіне тартылатын, портфолиосында қажетті құзыреттері бар 9 штаттық оқытушыдан және 23 сыртқы қоса атқарушыдан құралған. Оқытушылардың кәсіби жетістіктері туралы дәлелдер кадрлар бөліміндегі қызметкерлердің жеке істерінде сақталады. Оқытушылардың біліктілігін арттыруды жоспарлау жеке кесте бойынша жүзеге асырылады және Орталық жоспарының құрылымына кірмейді. Педагогикалық біліктілікті арттыру бойынша сертификаттар ұсынылмаған.

Аталған стандарт бойынша келесі **мықты тұстары** анықталды:

- Орталықта әртүрлі дидактикалық материалдар (бейнефильмдер, презентациялар, алгоритмдер, хаттамалар, үлестірме материалдар, тесттер, тапсырмалар) әзірленеді және пайдаланылады;
- Соңғы нәтижелерге талдау жүргізу барысында тыңдаушылар мен жұмыс берушілер тарапынан оң пікірлер алынған;
- Орталықта Vitrix 24 жүйесіндегі құжат айналымы енгізілген.

Қорытынды: стандарт институционалды аккредиттеу критерийлеріне сәйкес келеді, сонымен бірге жақсарту бағыттары анықталған:

- *Құзыреттілік картасын және білімді бағалау тетіктерін әзірлеу арқылы ҒЗЖ бағалау саясатын әзірлеген жөн;*
- *Жеке өсу жоспарымен оқытушылар портфолиосын қалыптастыру;*
- *Инновациялық оқыту технологияларын пайдалана отырып, педагогикалық біліктілікті арттыруды жүргізу;*
- *Білім беру бағдарламаларының сапасын бағалау тетігін әзірлеу.*

4-стандарт: Денсаулық сақтау мамандары (жеке кәсіптік даму)

Орталықта курстарды ұйымдастыру барысында Денсаулық сақтау мамандарына арналған жобаларды жүзеге асырудың өзектілігі («Медициналық білім мен ғылымды жаңғырту» жобасын іске асыру жөніндегі жол картасы, ЖОО бойынша бағдарлама), жедел медициналық жәрдем станцияларының жедел медициналық жәрдем мамандарының білімі мен дағдыларын жетілдіруге деген жоғары қажеттілігін есепке алу, сұранысқа ие құзыреттер бойынша мамандарды оқыту секілді ынталандырушы факторлар ескеріледі. Жедел медициналық жәрдем станциясының медицина қызметкерлері үшін халықаралық стандарттарға сәйкес: BLS, ACLS, PALS, PHTLS және т.б. мамандықтар бойынша тренингтер қосылды. Мысалы, 2015 жылы медициналық техниктер оқытудан өтті, себебі медициналық ұйымдардың техникалық жабдықтау жақсарып, медициналық құрылғылар, соның ішінде қымбат құрылғыларды пайдалану және жөндеу бойынша медициналық техник кадрларға сұраныс артып келеді.

Орталықтың барлық қызметкерлері тыңдаушыларды оқытуға тартумен, оқыту процесін ұйымдастырумен, құжаттандырумен оқыту бөлімінің әдіскері айналысады. Практикалық денсаулық сақтау мамандарының білім беру бағдарламаларына қажеттіліктері зерделенеді, оқу кезінде, сондай-ақ жұмыс орындарында тыңдаушыларға сауалнама жүргізіледі. Денсаулық сақтау мамандарының қажеттіліктері негізінде және ұлттық және халықаралық стандарттарды ескеріп, өзекті білім беру бағдарламалары әзірленуде, бірақ жоспардың, тақырыптың, оқыту әдістемесінің толық түсініктемесі жоқ. Әрбір оқу бағдарламасы НҚА (МЖМБС, №9 нұсқау хаты, ОЖЖ) сәйкес әзірленеді, ол оқу курсының соңында меңгеруі тиіс тыңдаушылардың ББД (білім, білік, дағды) талаптарын қарастырады.

Білім беру стратегиясы негізінде белгілі бір мамандық үшін де, тыңдаушылардың жекелеген топтары үшін де оқу жоспарлары дайындалады. Тыңдаушы өзінің жеке кәсіби даму жоспарын анықтайды. Сонымен қатар, топтар алдыңғы дайындық, біліктілік, жұмыс өтілі деңгейін ескермей құрылатыны анықталды.

Оқыту іс-шараларын іске асыру үшін орталық бас штаттан тыс мамандарды, БЖАИБ ұлттық үйлестірушілерін қатыстырады. Оқытудың мазмұндық бөлігін әзірлеу кезінде НҚА әзірлеушілері, ҚДСҰО, РДСДО өкілдері тартылады.

Оқу процесін жүзеге асыру барысында практикалық денсаулық сақтау мамандары үшін аудио-бейне техникамен, флипчартпен, жазуға арналған тақталармен, жабдықталған симуляциялық орталықпен жабдықталған оқу аудиториялары ұсынылады. Тыңдаушылардың өзін-өзі дайындауы үшін уақыт бөлінеді, «АМУ» АҚ кітапхана қорына, компьютерлік бағдарламаларға, интернетке қол жетімділігі болады. Практикалық сабақтар техникалық дағдыларды пысықтау мүмкіндігімен клиникалық базаларда өткізіледі.

Аталған стандарт бойынша келесі **мықты тұстары** анықталды:

– Орталық Астана қаласының Денсаулық сақтау мамандары мен медициналық ұйымдардың басшылары арасында сапалы оқытуды жеткізуші ретінде беделге ие;

– Тыңдаушыларды тарту орталығы жүргізетін жүйелі маркетингтік жұмыс;

– Жұмыс берушілердің, тыңдаушылардың оң пікірлері, біздің орталықта

бұрын оқыған мамандар арасында оң ақпаратпен алмасу сапалы оқытуды ұсынатын орталықтың имиджін қалыптастырады;

– Икемді баға саясаты және тыңдаушыларға бейімделген сабақ кестесі.

Қорытынды: стандарт институционалды аккредиттеу критерийлеріне сәйкес келеді, сонымен бірге жақсарту бағыттары анықталған:

– *Мамандық бойынша құзыреттілік деңгейі мен жұмыс өтілін ескере отырып, топтарды қалыптастыру үшін тыңдаушыға алғашқы сауалнама және тестілеу жүргізу ұсынылады.*

5-стандарт: Қосымша білім беруді қамтамасыз ету (үздіксіз кәсіби даму)

Орталық 2014 жылы ерікті мемлекеттік аттестаттаудан (12.02. 2014 жылғы №100 бұйрық) және SESAM аккредиттеуінен өтті. Осылайша, ҚР Денсаулық сақтау Министрлігінің 5 жыл мерзімге аттестатталған ұйымы болып табылады.

Қосымша білім беруді қамтамасыз ету үшін штаттық нұсқаушылар мен оқытушылардан (9 адам) және қоса атқарушы ретінде практикалық денсаулық сақтау мамандарынан (23 адам) тұратын кадрлық құрам жұмыс жасайды. Штаттық оқытушылардың көпшілігінде тиісті мамандық бойынша практикалық денсаулық сақтау саласында 10 жылдан кем емес еңбек өтілі, бірінші және жоғары санаты бар.

Орталықтың ұйымдық құрылымында әдістемелік бөлім, маркетинг бөлімі, бухгалтерия, заң бөлімі бар.

Орталық 2 жылда бір рет халықаралық ұйымдарда және симуляциялық орталықтарда жаттықтырушылық курстарда дәрігер-нұсқаушыларды оқытады, бұл білім беру бағдарламаларын оқыту мен жетілдірудің сапасына ықпал етеді. Симуляциялық орталықтың оқытушылары тәжірибеші анестезиологтар, жоғары және бірінші санатты акушер-гинекологтар болып табылады, халықаралық үлгідегі жаттықтырушы сертификаттары бар: BLS - 2 оқытушы, ACLS - 1 оқытушы, PALS - 1 оқытушы, PHTLS - 1 оқытушы. Сондай - ақ, штаттық оқытушылар «Ұлттық тәуелсіз емтихан орталығында» сарапшы-емтихан алушы болып табылады және аттестаттау кезеңінде аттестаттау емтихандарына қатыстырылады.

Жұмыс жағдайларына қанағаттану мақсатында сауалнама жүргізіледі. Орталықтың басшылығы мен әкімшілігі әрбір қызметкерге көзқарасты жүзеге асырады, құпиялылық және бәсекелестік туралы шарттар жасалады, бұл лауазымдық нұсқаулықтарда келісіледі, осылайша қақтығысты жағдайлардың алдын алады. Еңбек және атқарушылық тәртіптің орындалуын бақылау және тексеру үшін орталықта тәртіптік комиссия құрылып, жұмыс істейді, ол жанжал жағдайлары бойынша мәселелерді қарайды, тәртіптік бұзушылықтар бойынша шаралар қабылданады.

Орталық тыңдаушыларды оқытуға тарту үшін емдеу мекемелерімен ынтымақтасады, өтінімдер бойынша циклдар, тренингтер жоспарлайды. Орталықтың жеке сайты бар, мұнда Орталықтың қызметі туралы ақпарат бар, жаңартылған тақырыптық оқу жоспары жарияланған.

Тыңдаушыларды өз бетінше даярлау үшін оқытушылар қағаз тасымалдағышта және электрондық тасымалдағышта үлестірме материал таратады, тыңдаушылар медицина университетінің кітапханасында, муляждардағы симуляциялық орталықта оқи алады, сондай-ақ интернетті пайдалана алады.

Оқу процесін жүзеге асыру барысында практикалық денсаулық сақтау мамандары үшін аудио-бейне техникамен, флипчартпен, жазуға арналған тақталармен, жабдықталған симуляциялық орталықпен жабдықталған оқу аудиториялары ұсынылады. Практикалық сабақтар техникалық дағдыларды пысықтау мүмкіндігімен клиникалық базаларда өткізіледі.

Аталған стандарт бойынша келесі **мықты тұстары** анықталды:

– Жетекші отандық және халықаралық мамандардың қатысуымен кәсіби даярлық деңгейі үнемі артып келеді (ҚР ДСМ РДСДО., ҚР ДСБ., Мәскеу қ. Ресей, Баку қ. Әзірбайжан, Литва, Рим Италия, Израиль, Швеция, Түркия, Австрия);

– Симуляциялық орталықтың оқытушылары маман сертификаттарына, дәрежелілігіне, бірінші және жоғары санаттарына, халықаралық шеберлік сағаттарының: BLS, ACLS, PALS, PHTLS сертификаттары бар.

– Кәсіби шеберлік, жұмыс процесін сауатты ұйымдастыра білу;

– Орталықтың басшылығы мен әкімшілігі қолайлы психологиялық ахуал қалыптастырады, әрбір қызметкерге жеке көзқарас жүзеге асырылады, ерекше еңбек жағдайлары үшін қосымша ақылар мен үстемеақылар, есепті кезеңдегі орталықтың ағымдағы қызметінің нәтижелері бойынша сыйлықақылар, бір реттік сыйлықақылар беріледі.

Қорытынды: стандарт институционалды аккредиттеу критерийлеріне сәйкес келеді, сонымен бірге жақсарту бағыттары анықталған:

1. Оқытушылардың педагогикалық біліктілігін тұрақты негізде арттыруды қамтамасыз ету;

6-стандарт: Білім беру ресурстары

Симуляциялық орталық «Қалалық жедел медициналық жәрдем станциясы» ШЖҚ МКҚК базасында орналасқан, сондай-ақ бас кәсіпорынның кеңсесі Керей Жәнібек хандар көшесі, 5 мекенжайындағы «Атриум» ТК орналасқан. Орталықтың жалпы ауданы 524,8 м² құрайды. Оқыту процесінде Симуляциялық орталық әртүрлі манипуляцияларды, дефибриляторларды, AED және т. б. оқыту және жаттықтыру үшін қажетті жабдықтармен, манекендермен және муляждармен жабдықталған алты оқу аудиториясын пайдаланады. Оқу бейініне тәуелді оқу бөлмелері сценарийге сәйкес түрлендірілуі мүмкін, мысалы – жолаушылар лайнерінің салоны, аурухананың қабылдау бөлімі, тұрғын үй бөлмесі немесе жол-көлік оқиғасы болған орын. Симуляциялық тренинг-орталық мультимедиялық қондырғымен, «Laerdal» (Норвегия), «Nasco» (АҚШ), «Kyoto»

(Жапония) «Doctor Medicinae» (Қытай) фирмаларының заманауи манекендерімен және муляждарымен жабдықталған.

ҮДБ бағдарламаларын тиімді іске асыру үшін Орталық клиникалық базалармен: №5 Қалалық емхана, №6 қалалық емхана, №7 Қалалық емхана, «Шипагер» ЖШС, №2 қалалық балалар ауруханасы, №2 қалалық балалар жұқпалы аурулар ауруханасы, №2 Перинаталдық орталық, № 3 Перинаталдық орталық, «ВІ-Жұлдызай» корпоративтік қорымен шарттар жасасады. Клиникалық базалардың басшыларынан алынған кері байланыс жедел жәрдем мамандарын даярлауға бағытталған өзара тиімді ынтымақтастықты растайды.

Өз қызметінің негізгі бағыттарын іске асырып отырған, Орталықтың өзінің www.ukc-astana.kz веб-сайты бар, мұнда орталықтың жұмысында көрсетілетін қызметтер, ресурстар, жаңалықтар жарияланады, орталықтың бөлімшелері бойынша электрондық мекенжайлар қолданылады, Битрикс-24 бағдарламасы жұмыс істейді, сондай-ақ тоқсан сайын 6000 дана тиражбен шығарылатын және таратылатын «ОКО хабаршысы» газетінің жеке мерзімді басылымы еліміздің барлық өңірлеріне таратылады.

Орталықтың тыңдаушылары сайт арқылы сұрақтар қоюға, курсқа тіркелуге, қызықтыратын ақпаратты табуға мүмкіндік алады. Орталық сонымен қатар Facebook, Telegram, Instagram әлеуметтік желілерінде тіркелген. Барлық оқу бөлмелері мультимедиялық проекторлармен жабдықталған, компьютерлік зал бар. Орталықтың дәрігер-нұсқаушылары халықаралық конференцияларға, семинарларға, курстарға, мастер-кластарға қатысады, Израиль, Италия, Ресей, Сингапур, Литва, Финляндия, Түркия симуляциялық орталықтарының халықаралық үлгідегі сертификаттарына ие. Материалдық-техникалық база қажеттілігіне қарай ұсынылған өтінімдерге сәйкес жаңартылады.

АМУ кітап қоры тыңдаушыларға орталық пен АМУ арасында жасалған шарт шеңберінде қамтамасыз етіледі. Корпоративтік мәдениет және қызметкерлердің қарым-қатынасы жақсы. Орталық мүдделі тараптармен белсенді ынтымақтастықты қамтамасыз етеді, Қазақстанда да, шетелде де мастер-кластарда, семинарларда қызметкерлерді оқыту арқылы персоналды дамытуға ықпал етеді.

Аталған стандарт бойынша келесі **мықты тұстары** анықталды:

- Орталық екі базада - «Қалалық жедел медициналық жәрдем станциясы» ШЖҚ МКҚК және жалпы ауданы 524,8 м² құрайтын бас кәсіпорынның кеңседе орналақан;
- Ынтымақтастық туралы шарттар жасалған 9 клиникалық база бар.
- Орталық мультимедиялық қондырғылармен, алдыңғы қатарлы фирмалардың манекендерімен және муляждарымен («Laerdal» (Норвегия), «Nasco» (АҚШ), «Kyoto» (Жапония) «Doctor Medicinae» (Қытай) және т. б. жабдықталған.;
- Орталық симуляциялық білім беруде тәжірибесі бар медициналық жоғары оқу орындарымен, клиникалармен, мамандармен (SESAM GISP. PASSH, WOLVERINE) белсенді ынтымақтастықта жұмыс жасайды.

Қорытынды: стандарт институционалды аккредиттеу критерийлеріне сәйкес келеді, сонымен бірге жақсарту бағыттары анықталған:

- *Тыңдаушыларға АМУ кітапханасының электрондық ресурстарына онлайн қолжетімділікті қамтамасыз ету;*
- *Орталықтың жеке брендін әзірлеу;*
- *Орталықтың жетістіктері мен жұмыс нәтижелерін рефератталған мерзімді басылымдарда жариялау;*
- *Практикалық денсаулық сақтау серіктестерімен және шетелдік серіктестермен бірлескен ғылыми жобаларға қатысу.*

7-стандарт: Қосымша білім беру бағдарламаларын бағалау (үздіксіз кәсіби даму)

Оқу-клиникалық орталықтың әдістемелік кеңесі медициналық білімі бар мамандарды үздіксіз кәсіби жетілдірудің негізгі бөлімшесі болып табылады, ол орталық қызметкерлеріне: дәрігер-нұсқаушы, оқу-әдістемелік бөлімнің меңгерушісі, әдіскерлерден құралады.

«Астана» оқу-клиникалық орталығының әдістемелік кеңесі ҮҚД бағдарламаларына бағалау жүргізетін ұйымның негізгі құрылымы болып табылады. ҮҚД бағалау жөніндегі деректердің мониторингі мен талдауын әдістемелік кеңес орталықтың бас директоры бекіткен әдістемелік кеңес отырыстарының жұмыс жоспары негізінде жүзеге асырады, онда жұмыс бағдарламаларын бекіту, тыңдаушылардың сауалнамасын талдау, жұмыс бағдарламасына өзгерістер мен толықтырулар енгізу, тесттер, оқу процесінің сапасын талдау және т. б. сияқты іс-шаралар қарастырылған. Дегенмен, Орталық жоспарында сауалнама нәтижесін талдай отырып, тыңдаушыларға сауалнама жүргізу жоспарланған, бірақ сауалнама кезінде анықталған жұмыс ақауларын жою жоспары әзірленбеген.

«Астана» оқу-клиникалық орталығының әдістемелік кеңесі орталықтың әдістемелік кеңесі туралы ереже, әдістемелік кеңестің құрамын бекіту туралы бұйрық, әдістемелік кеңес отырыстарының жұмыс жоспары негізінде жұмыс істейді.

Оқу процесі басталар алдында жыл сайын BLS, ACLS, PALS, PHTLS бойынша білім беру бағдарламалары орталықтың әдістемелік кеңесі бекітетін ҚҚМЖ сәйкес келтіріледі. Міндетті шарт-американдық кардиологтар қауымдастығының жаңа алгоритмдерін ескере отырып, әр 5 жыл сайын оқу бағдарламаларын жаңарту.

Оқытушылар сауалнаманың әртүрлі: жеке, фронтальды, аралас әдістерін пайдаланады. Мысалы, фронтальды сауалнама түрінде нұсқаушы өткен алгоритм бойынша сұрақтар қояды, курсанттар негізінен орындарында отырып қысқа жауаптар береді. Сауалнаманың осы түрі көптеген тыңдаушыларды тексеруге мүмкіндік береді; қысқа және дәл жауап беру қабілетін дамыту; тақырыптың маңызды бөлшектеріне назар аударады, алгоритмдердің реттілігі мен олардың дұрыстығына үйретеді; барлық тыңдаушыларды жұмысқа қатыстырады.

Оқу аяқталғаннан кейін денсаулық сақтау мамандарына арналған оқытушылар оқу бағдарламасының тиімділігін бағалау бойынша тұрақты мониторинг жүргізу мақсатында сауалнама жүргізеді. Білім алушылардың пікірі оқу бағдарламасын ұсынылған критерийлер (көрсеткіштер) бойынша объективті бағалауға қабілетті сарапшыларды бағалау ретінде қарастырылады. Білім алушыларға әдетте оқу аяқталғаннан кейін арнайы әзірленген сауалнамаларды толтыру ұсынылады.

Аталған стандарт бойынша келесі **мықты тұстары** анықталды:

– Әдістемелік кеңес ҮҚД бағалау бойынша деректердің мониторингі мен талдауын жүзеге асырады;

– Курс барысында нұсқаушылар ағымдағы және қорытынды кері байланысты, сондай-ақ білім мен практикалық дағдыларды меңгерудің толықтығы туралы түсінік алуға болатын әртүрлі әдістерді пайдаланады;

– Білім алушылардың пікірін мониторингілеу (сауалнама, пікірлер журналы);

– Оқытуды ұйымдастыру сапасы бойынша оң пікірлер.

Қорытынды: стандарт институционалды аккредиттеу критерийлеріне сәйкес келеді, сонымен бірге жақсарту бағыттары анықталған:

– *Тыңдаушылардың сауалнамасын талдау қорытындысы бойынша қызметті және білім беру бағдарламаларын жақсарту жоспарын әзірлеу;*

– *Денсаулық сақтау мамандарын оқыту сапасын бағалау үшін медициналық ұйым басшыларының сауалнамасын енгізу.*

8-стандарт: ҰЙЫМ

Орталық стратегиялық даму жоспарына сәйкес жұмыс істейді. Жоспардың маңызды құрамдас бөлігі орталықтың миссиясын, мақсаттары мен міндеттерін қажетті қаржылық және материалдық ресурстармен қамтамасыз ету мәселелері болып табылады. Жоспарда көзделген іс-шаралар орталық жұмысының экономикалық тиімділігін арттыруға бағытталған.

Қаржылық-экономикалық тұрақтылықты қамтамасыз етудегі негізгі бағыттар:

– мемлекеттік тапсырыс бойынша және шарттық негізде оқитын тыңдаушылар санын көбейту есебінен Орталықтың кіріс базасын нығайту;

– штат санын оңтайландыру, яғни дәрігер-нұсқаушыларды ұлғайту және АӨЖ қысқарту;

Тыңдаушыларды ақылы оқытудан түсетін кірістердің уақтылы түсу мәселелеріне үнемі назар аударылады. Орталық баға саясатын жүргізеді, даму жоспарын әзірлейді, қаржылық-шаруашылық қызметінің қорытындылары туралы есептерді дайындап және уәкілетті органға тапсырады. Құжаттамалық қамтамасыз ету және персоналмен жұмыс басқармасымен бірлесіп, оқытушылар құрамының, ӘБП, оқу-көмекші және қызмет көрсетуші персоналдың штат кестесінің жобасын әзірлейді және басшылықтың бекітуіне ұсынады, жоспарлардың, кірістер мен шығыстар сметасының орындалуына талдау жүргізеді, экономикалық тиімділікті

арттыру және шығыстардағы үнемдеу режимін күшейту жөнінде ұсыныстар енгізеді.

Орталықта ұзақ мерзімді кезеңге арналған бюджетті жоспарлау жүзеге асырылады және жыл сайын шығарылатын жыл қорытындылары негізінде редакциялау жүргізіледі. Орталық жыл сайын Астана қаласының ДСБ 003 «Кадрлардың біліктілігін арттыру және қайта даярлау» кепілді бағдарламасы бойынша оқыту тренингтері мен семинарларын ұйымдастыруды қоса алғанда, денсаулық сақтау қызметкерлерін даярлау, қайта даярлау және біліктілігін арттыру бойынша білім беру қызметтеріне, симуляциялық орталықта және ЭПТ, БЖАИЖ орталықтарында оқытуға мемлекеттік тапсырысты алады.

Аталған стандарт бойынша келесі **мықты тұстары** анықталды:

– Бақылау кеңесі және Қазақстан өңірлеріндегі ҮКД еншілес ұйымдарының желісімен тиімді ұйымдастырушылық құрылым;

– Битрикс 24 еорпоративтік электрондық құжат айналымы жүйесі ;

– 11 жыл бойы жыл сайынғы мемлекеттік тапсырыс.

Қорытынды: стандарт институционалды аккредиттеу критерийлеріне сәйкес келеді, сонымен бірге жақсарту бағыттары анықталған:

– *Медициналық білім бойынша клиникалық жұмыс тәжірибесі бар көшбасшы мамандарды тартуды жалғастыру;*

– *Әдістемелік жұмысты ұйымдастыру қызметкерлерін оқыту.*

9-стандарт: Үздіксіз жақсарту

Орталықтың қызметін оңтайландыру үдерісі халықаралық қауымдастықтар мен ҚР НҚА талаптарына сәйкес, медициналық әдебиеттерді тұрақты шолу, денсаулық сақтау жүйесіндегі өзіндік тәжірибелік тәжірибе нәтижелерінде жүргізіледі, мысалы, оқытушылар құрамы Орталықтағы қызметпен қатар Астана қаласының стационарларында жұмыс істейді. Орталық өткізетін бағдарламалар жыл сайын халықаралық стандарттардың жаңартуларына, ҚР клиникалық хаттамаларына сәйкес оңтайландырылады. Орталықтың қызметі жыл сайын кеңейіп келеді және бұл жағдай оның ҚР бойынша қосымша кәсіптік білім беру саласындағы бәсекеге қабілеттілігін көрсетеді.

Аталған стандарт бойынша келесі **мықты тұстары** анықталды:

– Халықаралық стандарттардың, ҚР НҚА, ҚР диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларының өзгерістерін ескере отырып, білім беру бағдарламаларын оңтайландыру жүргізілуде;

– 2018 жылы Орталық «SESAM» халықаралық аккредитациясынан өтті, соның нәтижесінде олардың ұсынымдарын ескере отырып, әрі қарай бірлескен қызмет және ғылыми-зерттеу жұмысын дамыту жоспарлануда.

Қорытынды: стандарт институционалдық аккредиттеу критерийлеріне сәйкес келеді.

2.5 «Астана» оқу-клиникалық орталығының Өзін-өзі талдау деңгейі мен сапасы

Өзін-өзі бағалау жөніндегі есепті талдау негізінде сарапшылар өзін-өзі бағалау жөніндегі есептің мазмұны медициналық қосымша білім беру ұйымдарын институционалдық аккредиттеу стандартына (ҮКД) сәйкес құрылымдалғанын анықтады.

Есеп сауатты тілде жазылған, әр стандарт бойынша тұжырымдар анық және түсінікті, мәтінде кестелерге сілтемелер бар және олар нөмірленген. Нормативтік-құқықтық актілерге, Үлгілік қағидаларға және ОКО құжаттарына сілтемелер бар

Өзін-өзі бағалау және сипаттау АЕО қосымша білім беру медициналық ұйымдарын институционалдық аккредиттеу стандарттарының критерийлеріне сәйкес жүзеге асырылды және өзін-өзі бағалауды жүргізу жөніндегі нұсқаулықтарда тұжырымдалған сұрақтарға жауаптар алынды. «Астана» оқу-клиникалық орталығының барлық стандарттары бойынша аккредиттеу стандарттары талаптарының сақталуын растайтын нақты тәжірибе, дәлелдер, мысалдар келтірілген. Аккредиттеу стандарттары негізінде ОКО қызметінің сипаттамасы жеткілікті толық, өзектендірілген (тыңдаушылар саны, тыңдаушыларды қабылдау туралы мәліметтер, кіріс және соңғы бақылау, Кері байланыс негізінде мониторинг, қаржылық ақпарат, халықаралық ынтымақтастық және т.б.).

8.1.1 стандартындағы есепте SWOT талдауы берілген, ол күшті және әлсіз жақтарын, жақсарту аймақтарын сипаттауды қамтиды. АЕО өзін-өзі бағалау жөніндегі нұсқаулығының талабына сәйкес есепке аккредиттеу стандарттарының сипаттамасын толықтыратын құжаттардың көшірмелері қосымша ұсынылады.

Осылайша, «Астана» оқу-клиникалық орталығының өзін-өзі бағалау есебі АЕО институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкес қызметтің барлық түрлері бойынша объективті, толық, сонымен қатар, ішінара қайталанатын ақпаратты қамтиды.

3. ССК сапарының сипаттамасы

Сыртқы сараптамалық комиссияның ОКО сапары ССК төрағасы Е. С. Утеулиевпен келісілген және бас директор Р. Р. Мусина бекіткен бағдарламаға сәйкес ұйымдастырылды.

11.02.2019 ж. АЕО ССК мүшелерінің алдын ала кездесуі өтті. Ұйымдастыру жиналысы барысында сарапшылар танысты, бару бағдарламасы нақтыланды, ССК мүшелерінің жауапкершілігі бөлінді. ОКО институционалдық өзін-өзі бағалау жөніндегі есебіне қысқаша шолу жүргізілді, қосымша ақпарат, оның ішінде алдын ала рецензиялау негізінде анықталды, оны институционалдық аккредиттеуді жүргізу кезінде ССК мүшелерін толық хабардар ету үшін аккредиттелетін ұйымнан сұрау қажет.

ОКО медициналық қосымша білім беру ұйымы ретінде бағалау бойынша объективті ақпарат алу үшін ССК мүшелері келесі әдістерді пайдаланды: қызметкерлерді, оқытушыларды, тыңдаушыларды және практикалық денсаулық

сақтау өкілдерін визуалды тексеру, байқау, сұхбаттасу, оқытушылар мен тыңдаушыларға бланкілік сауалнама жүргізу. ССК барудың екі күндік бағдарламасы толық орындалды. ОКО ұжымы тарапынан келу бағдарламасында көрсетілген барлық адамдардың қатысуы қамтамасыз етілді.

ССК мүшелерімен кездесулерге, сұхбаттарға, әңгімелесулерге қатысушылардың саны мен санаты туралы мәліметтер

№	Қатысушылар санаты	Саны
1.	Бас директор	1
2.	Бас директордың орынбасары	1
3.	Әкімшілік қызметкерлер	17
4.	Оқытушылар	9
5.	Тыңдаушылар	12
6.	Практикалық денсаулық сақтау өкілдері	6

Сапар барысында ССК мүшелерінің басшылықпен, оқытушылармен, бағдарлама тыңдаушыларымен және ОКО клиникалық базаларында жұмыс жасайтын практикалық денсаулық сақтау өкілдерімен әңгімелесу өтті (3). Сапар бағдарламасына сәйкес ССК мүшелері сапардың бірінші күні «Астана» ОКО бас директоры Р.Р. Мусина және орынбасары М.Н. Абдрахмановамен кездесті, мұнда орталық туралы шолу презентациясы және ұйымның миссиясы, стратегиялық мақсаты, жоспарлау және қаржыландыру жөніндегі сұхбат жүргізілді. Бұдан әрі аккредиттеу стандарттарын валидациялау үшін (4,5,6,8) қаржылық құжаттамаға жауапты бас менеджер Р.З. Бектауовамен, кадр қызметіне жауапты бас менеджер М. У. Ақылбаевамен, мейірбике ісін дамыту орталығының үйлестірушісі және менеджер Р. С. Кунанбаевамен кездесу жүзеге асырылды. ССК мүшелері өзін-өзі бағалау туралы есептің деректерін тексеруге мүмкіндік беретін кейбір құжаттаманы сұрады (жоспарлар, есептер, тыңдаушыларды тіркеу журналдары, денсаулық сақтау ұйымдарымен хат алмасу, оқытушылармен келісім-шарттар және т.б.). ССК мүшелерінің оқу процесін ұйымдастыру басқармасының мүшелерімен, бөлім басшысы Г.З. Ескендиновамен кездесуі ОКО қосымша білім беру бағдарламаларын бағалау қалай жүзеге асырылатынын зерттеу мақсатында ұйымдастырылды.

Сапардың бірінші күні ОКО клиникалық базаларына, атап айтқанда жедел медициналық жәрдем ауруханасының базасында орналасқан симуляциялық орталыққа сапар ұйымдастырылды. Мұнда сыртқы сарапшылар 2,3,6 аккредиттеу стандарттарының орындалуын анықтай алды. Онда оқытушылармен сұхбат (барлығы 9 адам) және бланкілік сауалнама жүргізілді, оның нәтижелері бұдан әрі ұсынылатын болады. ОКО оқытушыларымен әңгімелесу барысында сарапшылар оқытушылар қолданатын оқыту әдістері, жұмыс жағдайлары мен ресурстарға қанағаттану, басшылықпен және ӘБП қатынастары туралы ақпаратты нақтылай алды. Сапардың екінші күні соңында сарапшылар тыңдаушылармен әңгімелесу және бланкілік сауалнама жүргізді. BSL тренингі, коммуникативтік дағдылар сияқты біліктілікті арттыру бағдарламаларының тыңдаушылары қатысты. Құжаттама (стратег.жоспар, есептер) біріздендіруді қолданбай құрастырылған,

барлық оқытушылар, әсіресе жас оқытушылар педагогикалық шеберлік әдістерін толық меңгере бермейді.

ССК мүшелері бакалавриат тыңдаушыларының оқу жағдайларын, ОКО клиникалық базаларында практикалық және коммуникативтік дағдыларды игеру мүмкіндігін бағалауға мүмкіндік алды (барлық клиникалық базалар ұлттық аккредиттелген).

2019 жылғы 13 ақпанда *ОКО сапардың екінші күні* тыңдаушыларды оқыту базаларынан: «№2 қалалық балалар ауруханасы» ШЖҚ МКК, «№6 қалалық емхана» ШЖҚ МКК басталды. Бөлімшелер бойынша экскурсия, оқытушылармен әңгімелесу өткізілді, BLS бойынша сабақтарға қатысты, құжаттама зерттелді. Осы базада практикалық денсаулық сақтау өкілдерімен (жұмыс берушілермен) сұхбат өтті, әңгімеге барлығы 6 адам қатысты. Сұхбат барысында ОКО миссиясын білу және осы құжатты әзірлеуге қатысу, ОКО жұмысына практикалық денсаулық сақтау өкілдерін тарту, оқытудың соңғы нәтижелерін бақылауға қатысу, біліктілікті арттыру бағдарламаларын жасауға қатысу, біліктілікті арттыру бағдарламаларын іске асыру үшін неғұрлым қолайлы жағдайларды қамтамасыз етудегі клиникалықтардың рөлі туралы сұрақтар қойылды. Сонымен қатар, сыртқы сарапшылар ПОӘК нысаны бойынша ұсынылмағанын анықтады, тыңдаушылар силлабустармен қамтамасыз етілмейді, тыңдаушылармен кері байланыс анықтаушы сипатта болады (түзету шаралары туралы талдау мен мәліметтер жоқ).

Аккредиттеу рәсіміне сәйкес 9 оқытушы мен 12 тыңдаушыға бланкілік сауалнама жүргізілді. *Тыңдаушыларға арналған сауалнамада жауап нұсқалары таңдалатын 21 сұрақ болды.* Сауалнама қорытындысы бойынша тыңдаушылар аталған білім беру ұйымын өз таныстарына, достарына, туыстарына оқуға ұсынатын, респонденттердің үлесі 90% құрады, оқу бөлмелерінің, осы білім беру ұйымының аудиторияларының жағдайлары мен жабдықталуына 98% адам қанағаттанған. ОКО тыңдаушылардың сабақтар арасында демалуына және тамақтануына жағдай жасалған деген пікірмен респонденттердің 76% толық келіскен. Аудиториялар мен тәжірибе базаларында кеңсе жабдықтары (компьютерлер, ноутбуктер, принтерлер) тыңдаушылардың 79% үшін қол жетімді. Оқытушылар тыңдаушыларды әдістемелік және дидактикалық материалдармен, сабаққа дайындық үшін қосымша әдебиеттермен қамтамасыз етеді нұсқасын сауалнамаға қатысқандардың 57% таңдаған. Тыңдаушылардың 97% клиникалық оқытуды ұйымдастыруға қанағаттанған. Респонденттердің 88% практикалық оқытуға (практикалық дағдыларды дамытуға) жеткілікті уақыт бар екендігімен толық келіседі. Оқытушылар сабақтарда оқытудың белсенді және интерактивті әдістерін қолданады деген сауалға 87% үнемі деп жауап берді. Сабақ аяқталғаннан кейін мұғалім сізбен кері байланыс жасайды ма (сіздің пікіріңізді тыңдайды, шағын сауалнама жүргізеді, қателіктермен жұмыс істейді) деген сауалға 100% үнемі деп жауап берді.

Сондай-ақ, тыңдаушылар осы білім беру ұйымын аккредиттеу жөніндегі сыртқы сараптама комиссиясының жұмысы туралы 100% оң пікір білдірді. «Сіз қалай ойлайсыз, білім беру ұйымын немесе білім беру бағдарламаларын аккредиттеу

қажет пе?» деген сұраққа, 73% «иә», 1% «жоқ», 22% «жауапқа күмәнданамын» деп жауап берді.

Осылайша, сауалнамаға қатысқан ОКО тыңдаушыларының 95% білім беру ұйымына, оқыту әдістеріне, оқытушылармен қарым-қатынасқа және ОКО оқудан күткен үміттерінің ақталатынына көңілдері толады.

Әрі қарай, біз оқытушылардың сауалнамасын талдаудың қысқаша нәтижелерін ұсынамыз. Сауалнамада 26 сұрақ қамтылған. Сауалнамалар 9 оқытушыға ұсынылып, 12.02.2019 ж.толтырылған 9 сауалнама алынды.

Сауалнама қорытындысы бойынша 99% осы білім беру мекемесіндегі білім беру үдерісін ұйымдастыруға толық қанағаттанған, ал 1% - ішінара қанағаттанған; 100% пікірі бойынша (толық келіседі) ОКО әріптестер, оқытушылар, басшылық арасындағы қарым-қатынаста этика мен субординация сақталады; респонденттердің 92% - еңбек пен жұмыс уақытын ұйымдастыруға толық қанағаттанады, ал 8% бұл пікірге ішінара келіседі; 95% ұйымда оқытушының мансаптық өсуі мен құзыреттілігін дамыту мүмкіндігі бар екендігімен толық келіседі, ал 5% - ішінара келіседі; сауалнамаға жауап бергендердің 92% - ОКО ұжымындағы микроклиматқа толық қанағаттанады; осы білім беру ұйымында мен мамандық бойынша кәсіби маман ретінде іске асыруға мүмкіндігім бар деген пікірге -85% толық және ішінара келісетіндерін айтты; 75% және 25% білім беру ОАК білім алушыларының оқу бағдарламасын аяқтағаннан кейін білімі мен практикалық дағдыларының жоғары деңгейіне ие екендігімен толық келіседі; респонденттердің 97% - білім алушылардың клиникалық базаларда пациенттерге еркін қол жеткізе алатынын және олардың практикалық дағдыларын жетілдіру үшін барлық жағдайлары бар деп жауап берді, ал 3% олар бұл мәлімдемелермен ішінара келісетіндерін айтты.

Осылайша, сауалнамаға жауап берген оқытушылардың 93,7% - ОКО білім беру процесін ұйымдастыруға қанағаттанады, көпшілігі оқытушылық және клиникалық қызметті үйлесімді үйлестіре отырып, оқытудың әртүрлі әдістерін қолданады.

ССК жұмысы үшін қолайлы жағдайлар жасалды, комиссия жұмысына арналған бөлме ұйымдастырылды, ОКО бөлімшелері мен базаларына бару кезінде қолдау ұйымдастырылды, барлық қажетті ақпараттық және материалдық ресурстарға қол жетімділік ұйымдастырылды.

Комиссия ОКО ұжымындағы корпоративтік мәдениеттің жоғары деңгейін және салауатты микроклиматты, ССК мүшелеріне ақпарат берудегі жеделдікті атап көрсетті.

Сараптамалық бағалау қорытындысы бойынша ССК әзірлеген ОКО институционалдық қызметін жақсарту жөніндегі ұсынымдар 2019 жылғы 13 ақпанда басшылықпен және әкімшілік персоналмен кездесуде ұсынылды.

4. ССК сыртқы бағалау және сапар бойынша қорытындылары

Сапар және ОКО сыртқы бағалау шеңберінде ССК мүшелері қызметтің негізгі көрсеткіштерін АЕО (ҮКД) қосымша білім беру медициналық ұйымдарын

институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкестігіне мұқият зерттеп, бағалады.

ОКО сапар барысында, басшылықпен, қызметкерлермен кездесулер кезінде, құжаттаманы зерделеу кезінде, тыңдаушылар мен оқытушылармен сауалнама жүргізу, жұмыс берушілермен сұхбат жүргізу кезінде сыртқы сарапшылардың алған ақпараты талданды, өзін-өзі бағалау жөніндегі есептің деректерімен салыстырылды, бұл институционалдық контексте ОКО қызметі бойынша берілген ақпараттың дұрыстығы мен валидациялануын қамтамасыз етуге мүмкіндік берді.

ОКО өзін-өзі бағалау есебінде институционалдық аккредиттеу стандарттарын сақтау бойынша өзінің ең жақсы тәжірибесін сипаттағанына қарамастан, сыртқы сарапшылардың сапары кезінде өзін-өзі бағалау бойынша қажетті ақпарат сұралды (ұйымдастыру құрылымы, Стратегиялық жоспар, 2018 жылғы жылдық есеп, ПОӘК, силлабустар, сауалнамалар, сауалнама нәтижелері, тыңдаушыларды тіркеу журналы, оқытушының портфолиосы) қосымша білім беру ұйымдарын институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкестігін анықтауға мүмкіндік берді.

Сапардың соңғы күнінде ССК мүшелері аккредиттелетін қосымша білім беру ұйымының стандарттарға сәйкестігін «Сапа бейіні және ОКО сыртқы бағалау критерийлері» негізінде бағалады, жоғарыда аталған құжатты ССК әрбір мүшесі жеке толтырды. ССК мүшелері қандай да бір ескертулер жасаған жоқ.

Осылайша, ССК мүшелерінің сыртқы бағалауы мен сапары сыртқы сараптау комиссиясы туралы Ережеге, Білім беру мен денсаулық сақтауды сапамен қамсыздандыру және аккредиттеудің Еуразиялық орталығының медициналық білім беру ұйымының ОКО барған кезде өзін-өзі бағалау жөніндегі есептің деректерін толық көлемде верификациялауға және валидациялауға мүмкіндік берді.

5. ОКО сыртқы бағалау қорытындылары бойынша институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкестігін талдау және әрбір стандарт бойынша мықты тұстарына шолу

1-стандарт: МИССИЯ ЖӘНЕ СОҢҒЫ НӘТИЖЕЛЕР

«Астана» ОКО 11 жыл бұрын құрылған және қазіргі уақытта ҚР БҒМ мемлекеттік аттестаттаудан және симуляциялық орталық ретінде ерікті халықаралық аккредиттеуден өтті. Ұйымның миссиясы және қазақстандық және халықаралық әріптестермен ынтымақтастықпен, стратегиялық даму жоспарымен және оның орындалу мониторингімен нығайтылған денсаулық сақтаудағы үздіксіз кәсіби даму саласындағы орнықты жағдай. Біліктілікті арттыру бағдарламаларының және әзірлеуге икемділігі мен жеке көзқарасы бар сертификаттау бағдарламаларының қажеттілігі.

Мықты тұстары:

- 2014 жылы ерікті мемлекеттік аттестаттаудан өту және еуропалық қоғамның медицинада симуляциялық оқытуды (SESAM) 2023 жылға дейін аккредиттеу қажеттілігін негіздейтін миссиясы мен стратегиялық мақсаттарының болуы.;

- Орталық Астана қаласы бойынша ұлттық денсаулық сақтау палатасының мүшесі болып табылады;

- Мемлекет басшысының Астана тәжірибесін өңірлерге беру саясатын іске асыру шеңберінде 15 еншілес ұйым құрудың бастамашысы болып табылады;

- Республикалық және халықаралық ынтымақтастық және симуляциялық оқыту бойынша түрлі халықаралық қауымдастықтарға мүшелік дұрыс жолға қойылған;

- 15 оқу бағдарламасына зияткерлік меншіктің авторлық құқығы.

ВЭЖ қорытындылары критерийлер бойынша: сәйкес - 13, ішінара -0 сәйкес келеді, сәйкес келмейді - 0.

1 Стандарт: орындалды

Жақсарту бойынша ұсыныстар:

1. Миссия туралы көбірек хабардар ету және оны дамытуға мүдделі тараптарды қатыстыру;

2-стандарт: Білім беру бағдарламалары

Қазақстан Республикасының қосымша білім беру саласындағы бағдарламалық құжаттары мен саясатына сәйкес «Астана» ОКО шұғыл медициналық көмек бойынша тренингтерге баса назар аудара отырып, біліктілікті арттырудың түрлі бағдарламалары, сертификаттау курстары, қысқа мерзімді оқыту іс-шаралары іске асырылады. Қосымша білім беру бағдарламалары әдістемелік материалдармен және симуляциялық жабдықтармен қамтамасыз етілген. Бағдарламалар практикалық денсаулық сақтау қажеттіліктеріне сәйкес әзірленеді.

Мықты тұстары:

– Біліктілікті арттыру бағдарламаларының әр түрлі спектрі және BLS, ACLS, PALS, PHTLS, Triage халықаралық курстары енгізілген заманауи симуляциялық орталық;

– Нұсқаушы дәрігерлер барлық білім беру бағдарламаларын кәсіби меңгерген және симуляциялық оқыту әдістерін жетілдіруге ықпал етеді;

– Астана қ. Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасымен, Астана қ. Ұлттық денсаулық сақтау палатасымен, Алматы қ. Клиникалар қауымдастығымен, Астана қ. Кәсіптік қауымдастықтарымен, Медицинадағы симуляциялық оқыту және тәуелсіз сараптама одағымен тығыз өзара әрекеттестік жасау арқылы практикалық денсаулық сақтау қажеттіліктерін есепке алу;

– Денсаулық сақтау мамандары, фельдшерлер және медициналық емес қызметкерлер арасында оқыту бағдарламаларына жоғары сұраныс.

ССК қорытындылары критерийлер бойынша: сәйкес - 18, ішінара сәйкес - 1, сәйкес емес – 0.

2-Стандарт: орындалды.

Жақсарту бойынша ұсыныстар:

1. Оқу-әдістемелік материалдардың барлық нысандарын кейіннен әдістемелік кеңесте бекіте отырып біріздендіру;

2. Осы бағдарламаларды практикалық денсаулық сақтау қажеттіліктеріне өзектендіру мақсатында тыңдаушылар мен жұмыс берушілердің сауалнамаларын талдау негізінде жұмыс бағдарламаларына өзгерістер мен толықтыруларды хаттамалау;
3. Оқу бағдарламаларына оқыту кезінде алынған білім мен дағдыларды рейтингтік бағалау жүйесін енгізу.

3-стандарт: Бағалау және құжаттау

Тыңдаушыларды бағалау әдістеріне қосымша білім беру талаптарына сәйкес құжатталған бастапқы білім деңгейін анықтау және қорытынды бақылау кіреді. Сауалнама арқылы кері байланыс және тыңдаушылардың білімінің өмір сүруін бақылау қолданылады. Білім беру бағдарламаларының тиімділігін бағалау мен арттырудың объективтілігі үшін оқытушылардың сабақтарға өзара қатысуы жүргізіледі.

Мықты тұстары:

- Орталықта әртүрлі дидактикалық материалдар (бейнефильмдер, презентациялар, алгоритмдер, хаттамалар, үлестірме материалдар, тесттер, тапсырмалар) әзірленеді және пайдаланылады;
- Соңғы нәтижелерге талдау жүргізу барысында тыңдаушылар мен жұмыс берушілер тарапынан оң пікірлер алынған;
- Орталықта Vitrix 24 жүйесіндегі құжат айналымы енгізілген.

ССК қорытындылары критерийлер бойынша: сәйкес - 6, ішінара сәйкес - 1, сәйкес емес - 0.

3-Стандарт: орындалды

Жақсарту бойынша ұсыныстар:

1. Құзыреттілік картасын және білімді бағалау тетіктерін әзірлеу арқылы ҒЗЖ бағалау саясатын әзірлеген жөн;
2. Жеке өсу жоспарымен оқытушылар портфолиосын қалыптастыру;
3. Инновациялық оқыту технологияларын пайдалана отырып оқытушылардың педагогикалық біліктілігін арттыруды жүргізу;
4. Білім беру бағдарламаларының сапасын бағалау тетігін әзірлеу.

4-Стандарт: Денсаулық сақтау мамандары

Академиялық кеңес берумен қамтамасыз етілетін тыңдаушыларды тартуға әртүрлі тәсілдер қолданылады. Денсаулық сақтау мамандарын оқытуға қойылатын талаптарға жауап беретін және клиникалық деректерге негізделген бағдарламалар іске асырылуда. «Астана» ОҚО тыңдаушылардың оқуын жоспарлау, орындау және құжаттау қабілеттерін дамытуға ықпал етеді. Қосымша білім беру бағдарламалары заманауи білім беру стратегияларына, соның ішінде модельдеулерге негізделген, оқытудың даралығын ескере отырып. Тыңдаушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастыру әртүрлі нысандарды, соның ішінде қашықтықтан жұмыс істеу элементтерін қарастырады. «Астана» ОҚО қызметі негізінен мемлекеттік тапсырыспен және денсаулық сақтау

мамандарының біліктілігін арттыру бағдарламаларына жергілікті бюджетпен қамтамасыз етілетінін ескере отырып, орталықты дамыту, ақылы бағдарламаларды іске асыру үшін басқа да көздерді іздеу қажет.

Мықты тұстары:

– Орталық Астана қаласының Денсаулық сақтау мамандары мен медициналық ұйымдардың басшылары арасында сапалы оқытуды жеткізуші ретінде беделге ие;

– Тыңдаушыларды тарту орталығы жүргізетін жүйелі маркетингтік жұмыс;

– Жұмыс берушілердің, тыңдаушылардың оң пікірлері, біздің орталықта бұрын оқыған мамандар арасында оң ақпаратпен алмасу сапалы оқытуды ұсынатын орталықтың имиджін қалыптастырады;

– Икемді баға саясаты және тыңдаушыларға бейімделген сабақ кестесі.

ССК критерийлер бойынша қорытындылары: сәйкес - 19, ішінара -0 сәйкес келеді, сәйкес келмейді - 0.

4 Стандарт: орындалды

Жақсарту бойынша ұсыныстар:

1. Мамандық бойынша құзыреттілік деңгейі мен жұмыс өтілін ескере отырып, топтарды қалыптастыру үшін тыңдаушыға алғашқы сауалнама және тестілеу жүргізу ұсынылады.

5-Стандарт: Жоғары оқу орнынан кейінгі және қосымша білім беруді қамтамасыз ету (үздіксіз кәсіби даму)

«Астана» ОКО ҮКД ұйымындағы мемлекеттік талаптарды сақтау арқылы өзінің оқыту бағдарламаларын бағалау және тану жүйесін қамтамасыз етеді және ҚР БҒМ мойындаған аккредиттеу органында институционалдық аккредиттеуді жүргізуге бастамашы болды. ОКО қызметі 15 еншілес оқу-клиникалық орталықтарды біріктіретін корпоративтік басқарумен (Бақылау кеңесі) және электрондық құжат айналымымен нығайтылған ашық және икемді болып табылады. Бағдарламаларды жоспарлау және іске асыру кезінде КО оқытудың тиімді және нәтижелі әдістері мен модельдеу технологияларын қолдануды көрсетеді.

Мықты тұстары:

– Жетекші отандық және халықаралық мамандардың қатысуымен кәсіби даярлық деңгейі үнемі артып келеді (ҚР ДСМ РДСДО., ҚР ДСБ., Мәскеу қ. Ресей, Баку қ. Әзірбайжан, Литва, Рим Италия, Израиль, Швеция, Түркия, Австрия);

– Симуляциялық орталықтың оқытушылары маман сертификаттарына, дәрежелілігіне, бірінші және жоғары санаттарына, халықаралық шеберлік сағаттарының: BLS, ACLS, PALS, PHTLS сертификаттары бар.

– Кәсіби шеберлік, жұмыс процесін сауатты ұйымдастыра білу;

– Орталықтың басшылығы мен әкімшілігі қолайлы психологиялық ахуал қалыптастырады, әрбір қызметкерге жеке көзқарас жүзеге асырылады, ерекше еңбек жағдайлары үшін қосымша ақылар мен үстемеақылар, есепті кезеңдегі орталықтың ағымдағы қызметінің нәтижелері бойынша сыйлықақылар, бір реттік сыйлықақылар беріледі.

ССК критерийлер бойынша қорытындылары: сәйкес - 12, ішінара сәйкес - 0, сәйкес емес - 0.

5 Стандарт: орындалды

Жақсарту бойынша ұсыныстар:

1. Оқытушылардың педагогикалық біліктілігін тұрақты негізде арттыруды қамтамасыз ету;

6-Стандарт: Білім беру ресурстары

«Астана» ОКО тыңдаушыларды Практикалық оқыту және клиникалық даярлау үшін тұрақты материалдық-техникалық базаға ие. Тоғыз клиникалық база бағдарламаларды тиімді жүзеге асыруға ықпал етеді. Кәсіби әдебиеттерге қол жеткізу медициналық университеттің кітапханасымен келісім-шарт, халықаралық дереккөздерге сілтемелер арқылы жүзеге асырылады. Екі тілде мазмұнды және үнемі жаңартылып отыратын веб-сайт бар. Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар оқытудың интеграцияланған бөлігі ретінде қолданылады (электрондық тестілеу, сауалнама, компьютерлерге қол жетімділік, вебинарлар, онлайн конференциялар, бейнебайланыс және т.б.). ОКО көпсалалы оқытуды жүзеге асыруға ұмтылады. ОКО қызметкерлері сараптамалық жұмысқа және қосымша білім беруді жақсарту бойынша ұсыныстарды қалыптастыруға белсенді қатысады. ОКО баламалы клиникалық базалар мен орталықтарда оқытуды жүзеге асырады (халықаралық көшпелі семинарлар, мастер-кластар, тәжірибе алмасу және т.б.). Ұйым басшылығы ҮКД бағдарламаларын ілгерілетуге және өзара тануға жәрдемдесу мақсатында ұлттық, өңірлік және халықаралық ұйымдармен шарттық өзара қарым-қатынас орнатты.

Мықты тұстары:

– Орталық екі базада - «Қалалық жедел медициналық жәрдем станциясы» ШЖҚ МКҚК және жалпы ауданы 524,8 м² құрайтын бас кәсіпорынның кеңседе орналақан;

– Ынтымақтастық туралы шарттар жасалған 9 клиникалық база бар.

– Орталық мультимедиялық қондырғылармен, алдыңғы қатарлы фирмалардың манекендерімен және муляждарымен («Laerdal» (Норвегия), «Nasco» (АҚШ), «Kyoto» (Жапония) «Doctor Medicinae» (Қытай) және т. б. жабдықталған.;

– Орталық симуляциялық білім беруде тәжірибесі бар медициналық жоғары оқу орындарымен, клиникалармен, мамандармен (SESAM GISP. PASSH, WOLVERINE) белсенді ынтымақтастықта жұмыс жасайды.

ССК қорытындылары критерийлер бойынша: сәйкес - 24, ішінара -0 сәйкес келеді, сәйкес келмейді - 0.

6-Стандарт: орындалды

Жақсарту бойынша ұсыныстар:

1. Тыңдаушыларға АМУ кітапханасының электрондық ресурстарына онлайн қолжетімділікті қамтамасыз ету;
2. Орталықтың жеке брендин әзірлеу;
3. Орталықтың жетістіктері мен жұмыс нәтижелерін рефератталған мерзімді басылымдарда жариялау;
4. Практикалық денсаулық сақтау серіктестерімен және шетелдік серіктестермен бірлескен ғылыми жобаларға қатысу.

7-Стандарт: Қосымша білім беру және үздіксіз кәсіби даму бағдарламаларын бағалау

«Астана» ОКО тұрақты негізде Денсаулық сақтау мамандарынан ақпарат жинауды жүзеге асырады, оның нәтижелері талданады және біліктілікті арттыру бағдарламалары мен тақырыптық қысқа мерзімді курстарды қалыптастыру бойынша тиісті шаралар қабылданады. Тыңдаушылардың сауалнамасы мен сауалнамасының нәтижелері оқу бағдарламаларын бағалауға мүмкіндік береді және бақылау кеңесінің мүшелеріне, ұйым қызметкерлеріне және тыңдаушылардың өздеріне қол жетімді. Бағалауға негізгі мүдделі тараптар тартылады.

Мықты тұстары:

– Әдістемелік кеңес ҮКД бағалау бойынша деректердің мониторингі мен талдауын жүзеге асырады;

– Курс барысында нұсқаушылар ағымдағы және қорытынды кері байланысты, сондай-ақ білім мен практикалық дағдыларды меңгерудің толықтығы туралы түсінік алуға болатын әртүрлі әдістерді пайдаланады;

– Білім алушылардың пікірін мониторингілеу (сауалнама, пікірлер журналы);

– Оқытуды ұйымдастыру сапасы бойынша оң пікірлер.

ССК қорытындылары критерийлер бойынша: сәйкес - 10, ішінара -1 сәйкес келеді, сәйкес келмейді – 0.

7 Стандарт: орындалды

Жақсарту бойынша ұсыныстар:

1. Тыңдаушылардың сауалнамасын талдау қорытындысы бойынша қызметті және білім беру бағдарламаларын жақсарту жоспарын әзірлеу;
2. Денсаулық сақтау мамандарын оқыту сапасын бағалау үшін медициналық ұйым басшыларының сауалнамасын енгізу.

8-Стандарт. Ұйым

Ұйым мәлімделген миссия негізінде бағдарламаларды әзірлеуді және іске асыруды және тыңдаушыларды оқытудың түпкілікті нәтижелерін анықтауды жоспарлап отыр. ОКО және білім беру бағдарламаларын дұрыс басқару анықталған.

Мықты тұстары:

- Бақылау кеңесі және Қазақстан өңірлеріндегі ҮҚД еншілес ұйымдарының желісімен тиімді ұйымдастырушылық құрылым;
- Битрикс 24 еорпоративтік электрондық құжат айналымы жүйесі ;
- 11 жыл бойы жыл сайынғы мемлекеттік тапсырыс.

ССК қорытындылары критерийлер бойынша: сәйкес - 9, ішінара сәйкес - 0, сәйкес емес – 0.

8 Стандарт: орындалды.

Жақсарту бойынша ұсыныстар:

1. Медициналық білім бойынша клиникалық жұмыс тәжірибесі бар көшбасшы мамандарды тартуды жалғастыру;
2. Әдістемелік жұмысты ұйымдастыру қызметкерлерін оқыту.

9-Стандарт Үздіксіз жақсарту

«Астана» ОКО өз қызметін ведомстволық мекемелер (ҚР БҒМ 2014 жылғы мемлекеттік аттестаттау), халықаралық аккредиттеу орталықтары (SESAM 2018 ж.), Ұлттық аккредиттеу органы (2019 ж.) ретінде бағалауға жүйелі түрде бастамашылық жасайды, сондай-ақ үдеріске, ұйымдық құрылымға, мазмұнға, түпкілікті нәтижелерге, бағалау әдістері мен білім беру жүйесіне тұрақты шолу және жаңарту жүргізеді практикалық денсаулық сақтау қажеттіліктерінің өзгеруін, жаңа нормативтік-құқықтық құжаттаманы, қоғамдағы өзгерістерді ескере отырып жүзеге асырады.

Мықты тұстары:

– Халықаралық стандарттардың, ҚР НҚА, ҚР диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларының өзгерістерін ескере отырып, білім беру бағдарламаларын оңтайландыру жүргізілуде;

– 2018 жылы Орталық «SESAM» халықаралық аккредитациясынан өтті, соның нәтижесінде олардың ұсынымдарын ескере отырып, әрі қарай бірлескен қызмет және ғылыми-зерттеу жұмысын дамыту жоспарлануда.

ССК критерийлер бойынша қорытындылары: сәйкес-5, ішінара-0, сәйкес емес-0.

9 Стандарт: орындалды

Ұсыныс жоқ.

6. «Астана» оқу-клиникалық орталығының қызметін жетілдіру бойынша ұсыныстар:

- 1) Миссия туралы көбірек хабардар ету және оны дамытуға мүдделі тараптарды қатыстыру;
- 2) Оқу-әдістемелік материалдар мен есепті құжаттарды біріздендіру;
- 3) Қосымша білім беру бағдарламаларын бағалау саясатын әзірлеу;
- 4) Оқытушылардың педагогикалық біліктілігін тұрақты негізде арттыруды қамтамасыз ету;
- 5) Ғылыми-зерттеу жобаларына қатысу жөніндегі жұмысты күшейту;

- б) Білім беру бағдарламаларын жақсарту бойынша тыңдаушылармен кері байланыс нәтижелерін белсенді пайдалану.

7. АЕО аккредиттеу кеңесіне ұсыныс

ССК мүшелері аккредиттеу кеңесіне «Астана» оқу-клиникалық орталығын қосымша білім беру ұйымы ретінде 5 жыл мерзімге аккредиттеу ұсынылсын деген бірауыздан пікірге келді.

1- қосымша.

Қосымша білім беру ұйымының сапа бейіні және сыртқы бағалау критерийлері («Астана» оқу-клиникалық орталығы)

стандарт	Бағалау критерийлері	Бағалау		
		Сәйкес келеді	Ішінара сәйкес келеді	Сәйкес емес
1.	Миссия және соңғы нәтижелер	13	0	0
2.	Білім беру бағдарламалары	18	1	0
3.	ҮКД құзыреттілігін бағалау және құжаттама	6	1	0
4.	Денсаулық сақтау мамандары (жеке кәсіптік даму)	19	0	0
5.	Қосымша білім беруді қамтамасыз ету (үздіксіз кәсіби даму)	12	0	0

стандарт	Бағалау критерийлері	Бағалау		
		Сәйкес келеді	Ішінара сәйкес келеді	Сәйкес емес
6.	Білім беру ресурстары	24	0	0
7.	Қосымша білім беру бағдарламаларын бағалау (үздіксіз кәсіби даму)	10	1	0
8.	Ұйым	9	0	0
9.	Үздіксіз жақсарту	5	0	0
	Барлығы	116	3	0